

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
76 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2016

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
18 – 22 квітня 2016 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Л. В. Агунова

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б. В., д-р техн. наук, професор

Заступник голови

Капрельянц Л. В., д-р техн. наук, професор

Члени колегії:

Амбарцумянц Р. В., д-р техн. наук, професор
Безусов А. Т., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л. Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О. І., д-р техн. наук, професор
Жигунов Д. О., д-р техн. наук, доцент
Іоргачева К. Г., д-р техн. наук, професор
Коваленко О. О., д-р техн. наук, ст. наук. співробітник
Крусір Г. В., д-р техн. наук, професор
Мардар М. Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В. І., д-р техн. наук, професор
Осипова Л. А., д-р техн. наук, доцент
Павлов О. І. д-р екон. наук, професор
Плотніков В. М., д-р техн. наук, доцент
Савенко І. І. д-р екон. наук, професор
Тележенко Л. М. д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н. А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О. Б., д-р техн. наук, доцент
Хобін В. А., д-р техн. наук, професор
Хмельнюк М. Г., канд. техн. наук, доцент
Станкевич Г. М., д-р техн. наук, професор
Черно Н. К., д-р тех. наук, професор

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ПРОБЛЕМИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Під безконфліктним управлінням розуміють цілеспрямований вплив на усунення або мінімізацію причин, які спричинили конфлікт, а також, на корекцію поведінки учасників конфлікту. На першому етапі безконфліктного управління доцільно виявити можливі конфліктні ситуації на підприємстві. Інформація про можливі конфлікти є основою для переходу до другого етапу, який передбачає мінімізацію конфліктів на підприємстві. Для цього використовуються дані щодо пріоритетів розвитку підприємства та ступеня виконання виробничих завдань (визначаються експертною групою).

Мінімізація конфліктів на підприємстві передбачає формування нового набору завдань та оптимальної організаційної структури персоналу, що є основою для переходу до третього етапу, що полягає в оптимізації системи мотивації персоналу. Зміни організаційно — штатної структури підприємства, як правило, передбачають переміщення персоналу або ж переробку посадових інструкцій. Це може спричинити опір з боку персоналу у зв'язку з небажанням змін. Оптимізація системи мотивації персоналу передбачає виявлення індивідуальних потреб персоналу різних категорій на основі проведення мотиваційного моніторингу та забезпечення бажаної поведінки персоналу за допомогою диференціації методів мотивації. Пропонується ситуаційний підхід, який забезпечує можливість вибору найбільш доцільного набору методів мотивації для кожної категорії персоналу на основі виявлених потреб.

Протягом вищевказаного управлінського циклу фахівці служби управління персоналом здійснюють, так зване, безконфліктне динамічне планування виробництва. При цьому розраховуються показники діяльності підприємства в будь-який момент часу з урахуванням зміни різних виробничих параметрів. Інтервал здійснення безконфліктного динамічного планування виробництва залежить від трудомісткості і специфіки виробництва конкретного виду продукції. Таке планування дозволяє отримувати планові показники в будь-який момент часу і надає можливість зміни організаційної структури управління підприємством в оперативному режимі з метою мінімізації конфліктів в економічних взаємодіях на підприємстві. Безконфліктне динамічне планування виробництва дозволяє оперативно виявляти зміну витрат за різними напрямками, планувати виробництво продукції з урахуванням прогнозованого попиту, погоджувати потреби виробництва продукції з можливостями підприємства і вмотивованістю персоналу.

Таким чином, здійснення безконфліктного управління персоналом на підприємстві передбачає виявлення та мінімізацію конфліктів, оптимізацію системи мотивації персоналу та безконфліктне динамічне планування.

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВІНОГРАДАРСТВІ

**Каламан О. Б., канд. економ. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Сутність інноваційного процесу в аграрному секторі полягає у впровадженні інтенсивних методів ведення господарства, які базуються на ефективному виробництві продукції, застосуванні техніки нового покоління, використанні нової кадрової політики з урахуванням накопиченого наукового та інноваційного потенціалу.

В умовах зростаючої конкуренції і орієнтації виробників товарів і послуг на все більш різноманітні запити споживачів ключовою умовою виживання і зростання будь-якого підприємства є активна інноваційна діяльність. У більшості розвинених країн зміна економічної ролі інновацій, напрямів і механізмів реалізації інноваційних процесів визначає темпи і якість економічного розвитку. Інноваційна діяльність є невід'ємним компонентом постійного та стійкого зростання будь-якої ефективно функціонуючої економічної системи.

Невід'ємною частиною процесу реалізації інноваційної стратегії на рівні виноградарського підкомплексу південного регіону є формування теоретичних підходів до обґрунту-

вання сутності інновації та інноваційної діяльності. Інновація розглядається нами як особлива сфера теорії і продукт творчої діяльності людей, впроваджений в господарський оборот для прийняття оптимальних рішень виробничого, фінансового, комерційного та іншого характеру і перевершує за технічними, економічними, організаційними і соціальними характеристиками вже існуючий або такий, що на даний момент не має аналогів.

Кількісну характеристику ефективності інновацій неможливо визначити за допомогою якого-небудь окремого показника, тому що виникають різноспрямовані зміни. Валова продукція та зростання валового виробництва визначають кількісну характеристику виробництва в динаміці, але вони не здатні охарактеризувати виробничий процес з якісної сторони, тому що не відображають величину додаткового продукту. Такі параметри як прибуток, рентабельність, фондвіддача, фондомісткість, матеріаломісткість вимірюють виробничу ефективність. У ринкових умовах важливими стають вже фінансово-економічні показники, що дозволяють оцінити ефективність інноваційних змін в інтересах прийняття оптимальних управлінських рішень. Економічні показники стають сьогодні основними, якщо мова йде про залучення стратегічного інвестора. Ним прийнято вважати, фінансово-кредитної установи, які організовують фінансування розробки і реалізації інновації за рахунок власних та/або залучених коштів.

В результаті досліджень виявлено неоднозначність впливу інновацій на структурні пропорції на різних стадіях економічної динаміки. У періоди щодо сталого розвитку, що характеризуються стабільним зростанням виробництва, незмінною технологічною структурою, рівномірним рухом інвестиційних, ресурсних та інформаційних потоків, системоутворюючий та структуроформуючий вплив інновацій є мінімальним. У періоди інтенсивної еволюції системи радикальні інновації та кластери пов'язаних імітаційних нововведень здійснюють значний вплив на стан системи.

В результаті комплексного аналізу виробничого потенціалу виноградарського підкомплексу та ринку винограду Південного регіону та виявлено внутрішні та зовнішні чинники, що перешкоджають впровадженню інноваційних технологій виробництва винограду: зменшення рівня державної підтримки товаровиробників, брак власних коштів і відсутність можливостей для придбання хімікатів, що постійно дорожчають, для проведення захисних заходів від хвороб і шкідників, нерозвиненість інституційного середовища фінансово-кредитної системи регіональної інвестиційної сфери, низький рівень машинно-технічного комплексу галузі, відсутність системи виробництва сертифікованого посадкового матеріалу і ефективної системи формування і використання кадрового потенціалу галузі.

В сукупності з нерозвиненістю інституційного середовища фінансово-кредитної системи регіональної інвестиційної сфери дане положення є де стимулюючим для інноваційної та інвестиційної діяльності в південному регіоні. Тому доцільно здійснювати регіональну інвестиційно-інноваційну політику в виноградарському підкомплексі на основі впровадження ресурсозберігаючих технологій, підвищення ефективності виробництва і прибутковості за рахунок внутрішніх резервів самих сільгоспвиробників.

Що стосується сільськогосподарських підприємств південного регіону, то технологічні інновації повинні реалізовуватися на основі переорієнтації на якісно нову систему машин, що забезпечує поєднання традиційних технологічних операцій і дозволяє скорочувати втрати ресурсів (трудових і фінансових), а також впроваджувати нові технології виробництва продукції за рахунок принципової зміни систем добрив і засобів захисту рослин, систем утримання та інше.

В Україні не створена система регулювання інноваційної діяльності та державної підтримки базисних інновацій, відповідної умовам ринкової економіки. З урахуванням економічної кризи та випереджаючого падіння інвестицій це стало головною причиною багаторазового скорочення потоків інновацій, наростаючої технологічної деградації економіки, руйнування науково-технічного потенціалу, втрати конкурентоспроможності вітчизняної продукції не тільки на зовнішньому, але і на внутрішньому ринку.

Сталий розвиток інноваційної діяльності в регіоні неможливо забезпечити без раціонального державного регулювання. Ступінь участі держави в регулюванні ринку продукції виноградарства визначає гарантії стійкості ринкової кон'юнктури. Державне регулювання має включати:

а) встановлення порядку фінансування, механізму реалізації наукових, науково-технічних програм і проектів; закріплення контролю за ходом виконання і використання цільових коштів;

б) створення регіонального науково-інноваційного центру, що є координуючої структурою і зв'язує адміністрацію регіону, наукові колективи і виробництво за допомогою реалізації функцій щодо формування, експертизи, координації, організаційно-технічного супроводу програм і проектів;

в) надання пільг за місцевим оподаткуванням, оренді приміщень, виділення землі, обладнання, кредитів; надання пільг інвесторам, які фінансують регіональні інноваційні проекти; за спільної участі адміністрації та вузів, проведення щорічних конкурсів робіт студентів, аспірантів, науковців; встановлення щорічної премії за досягнення значних результатів у галузі освіти, науки і техніки, а також за активну участь бізнесу в регіональній інноваційній діяльності;

г) створення та підтримка малого наукоміського бізнесу. Цей сектор здатний дати не тільки матеріальний ефект - дуже висока його соціальна значущість.

Найбільш перспективним напрямом розширення нормативно-правового та методичного регулювання інноваційної діяльності в АПК є її регіоналізація, тобто адаптація розроблених на державному рівні основ стимулювання інноваційної діяльності до умов конкретних регіонів, що дозволить враховувати природно-кліматичні чинники територій, рівень розвитку АПК в них і основні напрямки його спеціалізації.

Поряд із зазначеними напрямками інноваційної діяльності, пов'язаними з технологіями виробництва, зберігання, переробки і реалізації продукції, вельми важливе значення має розгляд проблем інноваційних технологій управління. Тільки адекватні виробничі системи здатні забезпечувати збалансованість розвитку і реалізацію інноваційних переваг галузі.

РОЗРАХУНОК ПАРАМЕТРІВ ПОТОКОВО-ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ СКЛАДІВ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

**Чабаров В. О., канд. техн. наук, доцент, Неделков О. В., асистент
Одеська національна академія харчових технологій**

Розглядається проблема розрахунку параметрів функціонування потоково-транспортних систем (ПТС) складів-холодильників м'ясокомбінатів на основі аналітичного моделювання і використання теорії масового обслуговування. При проектуванні ПТС приймально-відпускної експедиції складів-холодильників можливо використовувати методи розрахунків які базуються на трьох характерних видах аналітичних моделей.

Перша модель відбиває явища надходження і переробки тарно-штучних вантажів як детерміновані; за структурою моделі і вхідної інформації видно, що прибуття вантажопотоків протягом доби приймається рівномірним, а продуктивність обслуговуючих механізмів вважається постійною, що суперечить реальним явищам. Наприклад, формула для визначення кількості вантажно-розвантажувального обладнання (N) у фазі має вигляд:

$$N = \frac{Q_{доб}}{q_n \cdot T}, \quad (1)$$

де $Q_{доб}$ — добовий вантажопотік, т;

q_n — продуктивність обладнання, т/год;

T — кількість годин роботи обладнання протягом доби, год;

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ КРИЗИ	
Шалений В. А.	263
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТЕХНОГЕННОГО ВПЛИВУ НА РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОСИСТЕМИ	
Вігуржиська С. Ю., Колесник В. І.	265
ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ	
Фомічова К. Б.	266
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС — ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	
Крупіна С. В.	268
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
Шешеловський М. І.	270
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКІВ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	
Кордзая Н. Р., Єгоров Б. В.	271
ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ BRC, IFS У ТОРГІВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	
Мардар М. Р., Устенко І. А., Кручек О. А.	273
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КАШ МИТТЄВОГО ПРИГОТУВАННЯ У ХАРЧУВАННІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	
Мардар М. Р., Статєва М. С.	275
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО АГРОМАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ	
Лозовська Г. М.	276
БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Бондаренко С. А.	278
ВПЛИВ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ У ПРИРОДОКОРИСТУВАННІ НА РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Мартіненко А. І.	280
ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ПЕРЕДУМОВИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОНФЛІКТІВ У ТРУДОВОМУ КОЛЕКТИВІ	
Удовиця О. Ф.	282
НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИНОГРАДАРСТВІ	
Каламан О. Б.	283
РОЗРАХУНОК ПАРАМЕТРІВ ПОТОКОВО-ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ СКЛАДІВ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Чабаров В. О., Нєдєлков О. В.	285
ПРОДОВОЛЬЧА ПРОБЛЕМА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ткачук Т. І., Павленко Г. М., Чернушенко І. О.	287
ЗАПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ БЕЗПЕКИ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	
Руммо В. В.	288
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА: УЯВНА І РЕАЛЬНА	
Буряченко М. В.	289
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	
Буряченко М. В.	290

СЕКЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФСЬКО-АКСІОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ	
Лар'яновський І. С.	292
ІДЕАЛ ТА ІДЕАЛЬНЕ В СТРУКТУРІ САМОІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	
Стояно О. О.	294
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
Орлова В. О.	295
СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНО-ПРАВОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ: ПРОБЛЕМА ЕФЕКТИВНОСТІ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ	
Осадча І. А.	297
МАТЕРІАЛИ АРХІВІВ УСБУ ТА ДАОО — ОСНОВНА ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ІСТОРІЇ ПОЛІТИЧНОГО ТЕРОРУ В ОДЕСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ У 1920 р	
Шишко О. Г.	299
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ	
Бородін В. М., Максимчук Б. В.	301

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
76 наукової конференції
викладачів академії**

Головний редактор акад. Б. В. Єгоров
Заст. головного редактора акад. Л. В. Капрельянц
Відповідальний редактор акад. Г. М. Станкевич
Укладач Л. В. Агунова